

Превага стабилности над демократијом

Политичари, као и банкари, воле стабилност. Али „стабилност“ за коју се Запад залагао у арапском свету, није била стварна стабилност већ репресија, пише Ен Аплбаум у „Вошингтон Посту“.

„Диктатори које смо подржавали, или у сваком случају толерисали – Бен Али, Хосни Мубарак, различити краљеви и принчеви – остајали су на власти спречавањем економског развоја, гушењем слободе говора, чврстом контролом над образовањем и, поврх свега, сасецањем свега што би личило на цивилно друштво“, сматра Аплбаум.

Она наводи као пример да се сваке године више књига преведе на грчки језик – који говори 10-так милиона људи – него на арапски, кога употребљава 220 милиона људи.

Као резултат – Египат, налик многим арапским друштвима, има богату и добро наоружану елиту на врху пирамиде и фанатичне и добро организоване исламске фундаменталистичке покрете на дну.

Између је непризнато мноштво грађана који никада нису учествовали у политици, чије су пословне активности ограничене због корупције и непотизма, а приступ спољнем свету онемогућен због бесмислених закона и сумњичавих бирократа.

Аплбаум сматра да одлука египатских власти да онемогући приступ Интернету скоро да није имало утицаја на протесте.

„Без обзира шта се говори о Твитеру и друштвеним мрежама, побуна у Каиру је

старомодна, скоро као револуција из 19. века. Људи виде друге на улицама и одлучују да им се придруже“, пише Аплбаум. Она сматра да су америчке администрације повремено давале празна обећања о демократији и слободи говора у арапском свету.

"Уместо демократије, друга питања – нафта, Израел и онда рат против тероризма – увек су се чинила важнијим. Нашом помоћи је подупирана египатска армија и полиција, и Египћани то знају. У Каиру је полиција бацала сузавац на демонстранте са ознаком „маде ин тхе УСА“,“ истиче Аплбаум.

По њеном мишљењу, САД се нису довољно ангажовале око алтернативне елите у арапском свету, као што су то чиниле у бившим комунистичким државама током 1980-их. Џорџ Буш је доста говорио о „демократској промоцији“ али је допустио да та идеја буде побркана са инвазијом на Ирак.

„Наше опције су ограничене. Али има их неколико и треба одмах радити на њиховој примени. Треба да се директно обратимо египатском народу, не само његовим лидерима. Треба да честитамо Египћанима на храбрости да изађу на улице. Треба да се смејемо и прихватимо нестабилност. Треба да се радујемо, јер су промене у репресивним друштвима увек добре“, закључује Ен Аплбаум.

Стивен Хедли: Затечене САД

Стивен Хедли, саветник Џорџа Буша за националну безбедност, пише у “Вол Стрит Џорнелу” да када избије револуционарна грозница и ситуација постане кризна, свака америчка администрација буде талац догађаја и горућих дилема.

“Да ли напуштамо дуготрајне савезнике, само да бисмо подстакли сумње осталих старих савезника? Да ли остајемо лојални дуготрајним савезницима чак и када изгубе подршку народа, само да бисмо одвратили грађане који се боре за своју слободу?”

Пре него што је избила криза у Египту, постојало је неколико добрих опција које су египатским властима предлагале неколико америчких администрација.

Бела кућа је и приватно и јавно подстицала Хоснија Мубарака да охрабри стварање неисламских политичких партија. Но, ти предлози Вашингтона су били игнорисани и неисламске партије су прогањане, истиче Хедли.

Као резултат – створена је политичка клима која је египатском народу омогућавала само две опције: провладину странку (Националну демократску партију) и илегалну “Муслиманску браћу”. Садашњи исход је дело самог председника Мубарака. Он је то делимично учинио да би могао да предочи свакој америчкој администрацији и сопственом народу да је једина алтернативе његовој владавини – исламска држава.

Неки критикују америчку администрацију да је вршила превелики притисак на Мубарака. Осим демократије (фреедом агенда), за Џорџа Буша су била важна и питања тероризма, пролиферације оружја, израелско-палестински сукоб – што је све изискивало сарадњу и дилове са египатском владом, истиче Хедли.

(RSE)